

Obsah

Prolog

Bádání ve vnitřním vesmíru	13
Psychologický experiment v 7. století př. Kr.	13
Poselství bohů	14
Objevení lidské mysli	16

ČÁST PRVNÍ

Předvědecká psychologie	21
--------------------------------------	----

1. kapitola

Hadači	23
Sláva Řecka	23
Předchůdci	25
Sokrates – „porodní bába“ myšlenek	30
Idealista Platon	33
Realista Aristoteles	38

2. kapitola

Učenci	43
Dlouhý spánek	43
Komentátoři	44
Římští pokračovatelé	47
Patrističtí upravovatelé	51
Patrističtí smiřovatelé	59
Temnota před svítáním	64

3. kapitola

Protopsychologové	67
Třetí návrat	67
Racionalisté	69
Empirikové	77
Německý nativismus	93

ČÁST DRUHÁ

Zakladatelé nové vědy	97
------------------------------------	----

4. kapitola

Fyzikalisté	99
Mesmer: Léčitel a kouzelník	99
Gall: Čtenář lebky	103
Mechanisté	108
Müller: Specifická nervová energie	110
Weber: Sotva rozlišitelné rozdílly	112
Von Helmholtz: Fyziologie nervů	115
Fechner: Psychofyzika	121

5. kapitola

První mezi sobě rovnými	127
Datum narození jako každé jiné	127
Formování prvního psychologa	130
Podivné dění v Konviktu	133
Wundtovská psychologie	136
Sic transit	138

6. kapitola

William James, psycholog proti své vůli	143
„To není žádná věda“	143

Okouzlující génius	144
Otec zakladatel	148
Myšlenky prvotřídního psychologizátora	152
Jamesovské paradoxy	161
<i>7. kapitola</i>	
Sigmund Freud, badatel v hlubinách	163
Pravda o Freudovi	163
Vytoužená neurologie	165
Hypnoterapeut	168
Vynález psychoanalýzy	171
První formulace dynamické psychologie	179
Úspěch	183
Dynamická psychologie: Její rozšíření a revidování	189
Ale je to vědecké?	196
Verdikt	198
<i>8. kapitola</i>	
Měřiči	201
„Kdykoli můžete, počítejte“: Francis Galton	201
Galtonovské paradoxy	213
Teorie mentálního věku: Alfred Binet	215
Testovací mánie	221
Rozruch kolem IQ	228
<i>9. kapitola</i>	
Behavioristé	233
Nová odpověď na staré otázky	233
Dva objevitelé zákonů behaviorismu: Thorndike a Pavlov	236
„Pan Behaviorismus“: John B. Watson	243
Triumf behaviorismu	251
Dva velcí nebehavioristé: Hull a Skinner	255
Úpadek a zánik	263
<i>10. kapitola</i>	
Tvarové psychologové	267
Zrakový klam dává vzniknout nové psychologii	267
Znovuobjevení mysli	269
Zákony gestaltů	272
Banány mimo dosah a jiné problémy	279
Učení	286
Selhání a úspěch	290

ČÁST TŘETÍ

Vývojáři a specialisté	293
<i>Úvod</i>	
Rozštěpení psychologie	295
<i>11. kapitola</i>	
Osobnostní psychologové	297
„Tajemství srdcí druhých lidí“	297
Základní jednotky osobnosti	299
Měření osobnosti	304
Udělat pořádek v chaosu	313
Naučená osobnost	317
Tělo, geny a osobnost	324
Čerstvé zprávy z přední linie	330
<i>12. kapitola</i>	
Vývojoví psychologové	335
„Velké duby rostou z malých žaludů“ – anglické přísloví	335
Superteorie a žádná teorie	337
Velikán a veliká teorie	338
Zrání	346
Vývoj osobnosti	351
Sociální vývoj	356
Kognitivní vývoj	365
Vývoj od A do Z	371
<i>13. kapitola</i>	
Sociální psychologové	377
Země nikoho	377
Případ mnohonásobného otcovství	381
Uzavřené případy	385
Probíhající výzkumy	400
Přínos sociální psychologie	409
<i>14. kapitola</i>	
Psychologové vnímání	413
Zajímavé otázky	413
Jak se dívat na dívání	420
Vidění tvaru	427
Vidění pohybu	434

Vidění prostoru	438
Tři vize vidění	446
<i>15. kapitola</i>	
Motivační a emoční psychologové	457
Základní otázka	457
Somatická teorie	461
Teorie ANS a CNS	467
Kognitivní teorie	469
Pestrobarevná mozaika	479
<i>16. kapitola</i>	
Kognitivisté	485
Revoluce	485
Paměť z pohledu kognitivních neurovědčů	491
Paměť očima kognitivních psychologů	495
Jazyk	505
Usuzování	511
Je mysl počítačem? Je počítač myslí?	522
Nový model	525
<i>17. kapitola</i>	
Psychoterapeuti	531
Růstový průmysl	531
Freudovi potomci: dynamičtí psychoterapeuti	535
Pacient jako laboratorní zvíře: behaviorální terapie	542
Vše je v myslí: kognitivní terapie	548
Rozmanité terapie	558
Ale funguje to doopravdy?	564
<i>18. kapitola</i>	
Uživatelé a zneuživatelé psychologie	567
Znalosti jsou mocné	567
Zlepšení lidského využívání lidských prostředků	570
Jak zlepšit shodu mezi člověkem a jeho zaměstnáním	576
Využití a zneužití testů	580
Skryté přesvědčování: reklama a propaganda	585
Psychologie v soudní síni	591
Za hranicemi	594

19. kapitola

Psychologie dnes	599
Portrét psychologa	599
Portrét vědy	604
Rozkol	607
Psychologie a politika	608
Zpráva o současném stavu	613
Poznámky	617
Literatura	657
Poděkování	705